A°. 1834. N°. 8.

ZONDAG DEN 26sten JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 23 Januarij 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 20sten dezer, no. 64/57 is tot *Wijkmeester* van de Wijk La. A. benoemd C. D. KONING, en zulks in plaats van H. BIJLAART, als zoodanig op zijn verzoek, *eervol* ontslagen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 23 Januarij 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

C C GRAANSMA, als Executeur in den Boedel van wijlen ALBERT ALBERTS, voor de Slavin DIANA, gemelden Boedel in eigendom toebehoorende.

JACOB GOMPERTS, voor den Slaaf CONSTANT, hem nomine uxoris in eigendom toebehoorende, en

JACOB HENDRIK ROOSWIJK, als Straatvoogd over- en voor de Slavin MARIA en hare kinderen LAURENS, HENDRIK, NAHAR, en JACQUELLINE ALBERTINA NAHAR, weleeer toebehoord hebbende aan DAVID NAHAR.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

Den 25 Januarij 1834.

Alzoo HENRICUS BIJLAART num ux., zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om bij anticipatie van den gewonen termijn van aankondiging, te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor den Slaaf FRANÇOIS, aankomende den Boedel wijlen de weduwe DE GRAAF, geboren MEURS

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *acht* dagen na de dagtekening dezer, van hun vermeend regt of pertentie ter Gouvernement Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Fransche Schoener *l'Aurore*, Kapt. MARIUS GIAIMO, van Cayenne, Passagier: *C. E. Jouven.*

UITGEKLAARD.

Den 21sten, de Deensche Brik *Louisa Adelaide*, Kapt. C. FEILBERG, naar St. Thomas.

ADVERTISSEMENTEN.

Mengelwerk.

AFKEER VAN REUKWERK BIJ DE ROMEINSCHE VROUWEN.

— *Ein proteus ist*
Der Nerven Spiel im Weibe, wie ihr wisst.

WIELAND.

Een der zonderlingste verschijnselen, welke de vreemdeling, die eenigen tijd in *Rome* vertoeft, ontmoet, — een verschijnsel, dat hem wel eens in verlegenheid kan brengen, — is de afkeer des vrouwelijken geslachts aldaar van geuren, die elders voor welriekend gehouden worden. Eene *Ro-*

meinsche Dame riekt een roosje op den afstand van twintig schreden, en krijgt zenuwtrekkingen, wanneer men hetzelve niet spoedig verwijdert. Bijzonder gevoelig daaromtrent zijn kraamvouwen, welke, zoo als de geneesheeren daar in allen ernst verzekeren, door de lucht van rozen, al duurt die slechts vijf minuten, zouden kunnen sterven! Alle sterke reuk, b. v. van leder, gebrande koffijboonen, enz. is voor laatstgenoemden zeer nadeelig. Waar eene kraamvrouw ligt, mag daarom geen koffijhuishouder zijne boonen op straat branden. Men schrijve dit echter niet aan gemaaktheid toe; geene vrouw is daarvan meer vrij, dan de *Romeinsche*. Men moet ondertusschen zich verwonderen, dat allerlei dierlijke uitwasemingen — dat zelfs die dingen, welke tot verrotting overgaan, bij haar geen' tegenzin veroorzaken. Eene vrouw van rang, in welker woonkamer, het gansche jaar door, geene bloem mag komen, woont, gedurende de heete zomermaanden, tegenover een' slagerswinkel of vleeschhal, zonder den neus op te trekken; ja ook de stank der riolen, bij lange droogte en warm weder, doet, naar 't schijnt, geene werking op hare reukzenuwen. Dat bij dezen afkeer van bloemen, die zelfs aan een grootgedeelte van het mannelijk geslacht eigen is, de kweeking van dezelve wordt verwaarloosd, kan men ligt begrijpen. Niet alleen worden geene bloemen in de kamers gehouden; zelfs de tuinen zijn er van ontbloot. Men treft althans ten hoogste slechts eenige *graniums* aan, of zoodanige gewassen, die een' zuurachtigen reuk hebben. Eigenlijke bloemtuinen zijn er dus in het geheel niet; in deze zon de *Romein*, die het ruime en het vrije bemint, zelfs om de noodzakelijke beperking, geen genoegen kunnen scheppen. Het woord *giardino*, dat bloemtuin beteekent, komt derhalve in het spraakgebruik der *Romeinen* weinig voor. De overige omheinde boomgaarden of plantentuinen zijn *orti* (moezerijen), *vigno* (wijnbergen) en *villa* (wanneer ze klein zijn, *tuinhuizen*; doch als ze groot zijn, *buitenplaatsen*). De warmoeziers en wijngaardeniers, die in *Rome* heden zonder eenige opleiding zijn, bekommeren zich te minder om de kweeking van bloemen, daar deze geen geld aanbrengen; maar de *Romeinsche villa's* zouden ook, wegens derzelver grootschen aanleg, geene nette bloemperken dulden, zoo als men die in noordelijke landen vindt. Ten hoogste worden hier enkele verbazend groote ronden met bonte, niet riekende bloemen in het wilde door elkander bezaaid, en dan laat men alles aan de natuur over, zoo dat niemand er verder eene hand aan slaat. Doch zoo veel te meer werks maakt men van de oranjerij (*agrumi*), namelijk van de kweeking der oranje- of sina'sappels (*portogallo*) en der citroenen (*limone*). Men vermijdt echter den geur van derzelver bloemen, als of het uitdampingen van de *Pontijnsche* moerassen waren. Dat derhalve te *Rome* ook weinig of geen reukwerk gebruikt wordt, is ligt te begrijpen; eene enkele *Parijsche* Dame naar de mode heeft er op één' dag meer van noodig, dan alle *Romeinsche* vrouwen te zamen het gansche jaar door. Wat er nog verkocht wordt, is alleen voor vreemdelingen; maar ook deze — en hierover moet men zich verwonderen — hoe zeer zij hartstogtelijke liefhebbers van bloemen en welriekende dingen zijn mogen, verliezen, bij een langer verblijf te *Rome*, allengs den trek daarnaar. Ik heb het aan mijzelven ondervonden. Alleen de *Engelschen* gebruiken hier reukwerk; hetgeen zij te gemakkelijker doen kunnen, daar zij meest onder elkander verkeeren en zeer weinig *Romeinsche* huizen bezoeken. Doch waar zich ergens in een gezelschap één hunner zien, of veeleer rieken laat, daar vlieden hem de vrouwen. Een *Engelschman* zou dan alhier ook niet gemakkelijk eene minnares vinden. Al had hij alle zakken vol guinjes, geen *Romeinsch* meisje zoude er zich aan vergapen, zoo daar tevens een met den geur van *eau de Cologne* doortrokken zakdoek in was. Een schouwburg, die als eene stokerij van welriekende wateren rook, gelijk het *Théâtre Italien* te *Parijs*, zou doodelijk zijn voor eene *Romeinsche* vrouw.

Ik houd de lucht alhier, over 't algemeen, voor gezond; *Rome* wordt van drie zijden door zeewinden doorwaaid, en voor den schadelijken noordewind beschut door het *Apennijnsch* gebergte. Aan eene alom verspreide *aria cattiva* (bedorvene, ongezonde lucht) geloof ik derhalve niet; het schijnt echter wel zeker te blijken, dat *Rome*, gelijk meer of min geheel *Italië*, voor lieden, die aan borstkwalen lijden, zeer gevaarlijk is. De luchtgesteldheid te *Rome* veroorzaakt hier vele borstziekten: de omliggende bergen zijn vooral in dit opzigt nadeelig. Op de hoogsten daarvan, bij voorbeeld op *Rocca Priora*, zullen menschen, die de tering hebben, in weinige weken bezwijken. Desniettegenstaande zenden onkundige artsen ieder, die aan eene borstkwaal sukkelt, *op het land*, dat wil zeggen, naar de eene of andere plaats op het *Albaansch* gebergte — naar *Albano*, *Frascati*, *Monte Porzio*, *Monte Compatri* enz., en dat wel, zoo als hier het kunstwoord luidt, *per mutar aria* (om eens van lucht te veranderen). Dat voor zoodanige kranken de *Pontijnsche* moerassen heilzamer zouden zijn, dan de berglucht, die wel teert; maar niet voedt, schijnt niemand te beseffen. In de zuivere, veerkrachtige lucht alhier verspreiden de geuren zich sterker, dan in den dikkeren, met verschillende stoffen vervulden dampkring. Dit is welligt eene der oorzaken, welke medewerken, om bij de vrouwen die bijzondere gevoeligheid te veroorzaken, waardoor zij zoo sterken afkeer van geurige bloemen en van reukwerk hebben; schoon dezelfde oorzaak ook den stank, dien zij zonder hinder verdúren, te doordringender maakt. Het verschijnsel bepaalt zich ook niet enkel tot *Rome*, maar begint reeds in *Opper-Italie* zich te vertoonen. Het eerste voorbeeld daarvan zag ik te *Venetie*. Eene vrouw, die met mij hetzelfde huis bewoonde, viel in onmagt. Ik spoedde naar mijne kamer, om *eau de Cologne* te halen. Toen ik terug kwam, was zij reeds weder uit hare flaauwte bijgekomen. Ik meende evenwel, haar niet alleen te moeten laten rieken, maar ook er mede besprengen. Naauwelijks was dit geschied, of zij geraakte op nieuw buiten kennis. Eenige vrouwen, die ter hulpe toegesneld waren, wilden mij, welken zij eenen moordenaar noemden, te lijf; doch mijn *Keulsch water* begon juist ter regter tijd zijne werking ook op haar te doen, en zoo geraakte ik uit hare handen. De kamer werd eenige dagen achtervolgens gelucht, als of daarin iemand aan de pest gestorven ware.

(*Overgenomen uit de Vaderl. Letteroeff.* 1833, *No.* 1.)

SNELHEID VAN EENIGE DIEREN.

De adelaar is van alle vogelen degene, die ook om de snelheid van zijne vlugt verdient hun koning te zijn. In eene minuut doorvliegt hij eene ruimte van 5626 voet of iets meer dan elf mijlen in een uur. De overige vogelen van aanzienlijke grootte kunnen hoogstens 125 mijlen in eenen dag vliegen. Koning HENDRIK II van *Frankrijk* ontvloog eens op de *Reiherbeize* een valk, die 24 uren daarna te *Malta* werd opgevangen, hetwelk 135 mijlen van het eerste punt verwijderd ligt.

De snelheid der Visschen laat geene vergelijking met die der vogelen toe, zelfs niet met die der viervoetige dieren. Eenige Natuuronderzoekers hebben zelfs beweerd dat zij slechts anderhalve mijl op eenen dag konden afleggen, doch dit wordt tegengesproken door getuigenissen van Schippers, welke deze dieren en met name Haaijen, met de schepen zelve dagen lang zagen voortzwemmen.

De Slak legt in vijf minuten eene ruimte van anderhalven voet af. De Mier doorloopt denzelfden weg in vijf secunden.

Het is niets overdrevens, wanneer men van zekere paarden zegt, dat zij zoo snel loopen als de wind. In Engeland heeft men ze 88 voet in eene secunde zien doorloopen. Een wind van gelijke snelheid zou reeds stormachtig zijn.

Zelfs de mensch bekomt door oefening ook hierin eene groote vaardigheid. Bij de oude Grieken konden de Hemerodromen, zoo als hun naam reeds aanduidt, eenen ganschen dag door loopen. Onder anderen noemt men eenen zekeren PHILONIDES, den Looper van ALEXANDER den groote, die, volgens PLINIUS, in negen uren 1200 stadiën, dat is 22 mijlen afleggde. Dit was waarlijk meer dan zelfs een goed paard achtereen zou kunnen uithouden. Echter hebben ook onlangs Loopers in *Engeland* $17\frac{1}{2}$ engelsche voeten in eene seconde afgelegd.

Omstreeks het einde der vorige eeuw was er te Eisenach een man, die wegens zijn snelheid zeer beroemd was. Hij heette JOHANN ANTON FOCKE en was een Boheemer, die in dienst van de Hertogin AMALIA was. Deze man kon een haas in den loop inhalen. Toen eenmaal de Hertogin aan den geheimen Raad VON WITZLEBEN, die zich juist te Karelsbad bevond, eene dringende boodschap moest zenden, zond zij haren Looper FOCKE derwaarts, die des middags te twee uren van *Weimar* afging, den volgenden dag te twaalf uren de Depeches aan WITZLEBEN ter hand stelde, en des avonds te acht uren van den derden dag weder te Weimar was, hetwelk twintig mijlen van Karlsbad verwijderd ligt.

MIDDELEN TER BEVORDERING DER SCHOONHEID.

Onder den titel: *Toilette of health, beauty and fashion*, is onslangs te *Londen* een werkje verschenen, waarin vele afzonderlijke middelen worden opgegeven, om de schoonheid van het gelaat te vermeerderen en te verlengen. Wat de deugdzaamheid dier middelen zij, willen wij onaangeroerd laten, maar het volgende uittreksel meenen wij allezins der aandacht onzer beminnelijke Lezeressen veilig te mogen aanbevelen: »Des morgens bediene men zich van het zuiverste waschwater, waarna men zich van alle hevige hartstogten, bijzonder van den nijd onthouden moet, vermits anders de huid geel wordt. Het moge overtollig schijnen van matigheid te spreken, doch men moet die niet te min in het eten en drinken in acht nemen, indien men die puistjes en vinnen niet in het aangezigt willen hebben, welke het zoo zeer verleelijken. In stede van *rouge* te gebruiken, mogen de dames des morgens eene matige beweging nemen in de ochtendlucht, welke haar die natuurlijke rozenkleur zal geven, die door geene kunst nagebootst kan worden. Een bestendig goed humeur zal aan het gelaat dien glans van gulle opgeruimdheid geven, die zoo algemeen bekoorlijk is. De wensch om te behagen zal aan hunne oogen vuur, en de vrije lucht, bij den opgang der zon, aan hunne lippen het bevalligste, zachtste rood schenken. Die beminnelijke levendigheid, welke de dames als aangeboren is, zal ongekrenkt blijven, wanneer zij vermijden tot laat in den nacht bij kaars- of lamplicht op te zitten en romans te lezen, want dit veroorzaakt een droomerig, afzigtelijk voorkomen, verwekt vroegtijdig rimpels, zwakke oogen en eene bleeke, verlepte gelaatskleur. Blanke handen zijn eene groote bijdrage tot vrouwelijke schoonheid, maar geene hand kan fraai en blank zijn, wanneer zij niet bestendig zindelijk wordt gehouden; wanneer overigens eene jonge dame door eene fraaije hand alle hare vriendinnen wil overtreffen, moet zij die altijd in beweging houden, hetwelk den omloop van het bloed op eene verwonderlijke wijze bevordert."

(*Overgenomen uit de Recensent van February* 1833, *No.* 2.)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.